

Методичний супровід передбачає організацію та проведення науково-методичних конференцій, семінарів, організацію роботи творчих груп, шкіл педагогічної майстерності, передового педагогічного досвіду.

З метою якісної підготовки учнів до інтелектуальних змагань з математики організовано роботу обласної творчої групи «Форми і методи роботи з обдарованими учнями. Олімпіадна математика». Результатом роботи є створення інформаційно-методичних збірників: «Інтелектуальні математичні змагання школярів» «Олімпіадна математика». «Готуємося до олімпіади».

Методичні рекомендації щодо умов проведення II, III етапів Всеукраїнської учнівської олімпіади з математики, варіанти завдань II, III етапів Всеукраїнської учнівської олімпіади з математики 2011-2015 років в Сумській області та їх повні розв'язання, критерії оцінювання робіт учасників надано в інформаційно-методичних збірниках «Олімпіади Сумщини з математики: II етап», «Олімпіади Сумщини з математики: III етап».

Система роботи вчителя математики з математично обдарованими учнями у процесі підготовки до Всеукраїнської учнівської олімпіади з математики, організація самоосвітньої діяльності сприяє підвищенню рівня професійної компетентності та методичної майстерності.

Література

1. Лось В.М., Тихієнко В.П. Математика: навчаємо міркувати. Розв'язування нестандартних задач: Навч. посібник. – К.: Кондор, 2005 – 312с.
2. Сарана О.А. Математичні олімпіади: просте і складне поруч: Навч. посібн. – К.: А.С.К., 2005. – 344 с.
3. Хуторской А.В. Современная дидактика. Учебное пособие. 2-е издание, переработанное / А.В. Хуторской. – М.: Высшая школа, 2007. – 639 с.
4. Ясінський В.А. Задачі математичних олімпіад та методи їх розв'язання. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005. – 208с.

Анотація. Светлова Т.В. Система роботи з обдарованими учнями в контексті підготовки до олімпіади з математики. *Розглянуто систему роботи з математично обдарованими учнями в процесі підготовки до Всеукраїнської олімпіади з математики.*

Ключові слова: *система підготовки, олімпіада з математики.*

Аннотация. Светлова Т.В. Система работы с одаренными учениками в контексте подготовки к олимпиаде по математике. *Рассмотрена система работы с математически одаренными учениками в процессе подготовки ко Всеукраинской олимпиаде по математике.*

Ключевые слова: *система подготовки, олимпиаде по математике.*

Summary. Svetlova T. System of work with gifted students in the context of preparations for the Olympiad in mathematics. *Reviewed system with mathematically gifted students in preparation for the All Ukrainian Olympiad in Mathematics.*

Key words: *training system, Olympiad in Mathematics.*

О. Е. Валльс

*Одеський обласний інститут удосконалення учителів, м. Одеса
oval281@gmail.com*

О. П. Светной

*кандидат фізико-математичних наук, доцент
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського», м. Одеса,
aleksandr-svetnoj@yandex.ru*

РОЗВИТОК ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ УЧНЯ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ МАТЕМАТИКИ

Проблема удосконалення методики викладання математики, зокрема підготовки учнів до різноманітних змагань з математики, потребує від вчителів пошуку особливих прийомів, методів навчання учнів. Зрозуміло, що найбільших успіхів у математичних змаганнях домагаються учні з нестандартним, творчим мисленням, тому одним із шляхів їх підготовки до змагань є розвиток інтелектуальних вмінь таких учнів, що в свою чергу може бути досягнуто за рахунок створення відповідної системи завдань [1].

В останній час у педагогічних дослідженнях почав широко застосовуватися компетентнісний підхід. Під професійною компетентністю вчителя будемо розуміти інтегровану характеристику якостей особистості, блок, сформований через досвід, знання, вміння, ставлення до викладання. Компетентність побудована на комбінації пізнавальних відношень і практичних навичок. Сьогодні змістовне наповнення програми з математики для середньої школи реалізує компетентнісний підхід до навчання. Тому одним з

головних завдань шкільного курсу математики є забезпечення умов для досягнення кожним учнем відповідних компетентностей: процедурних, логічних, технологічних, дослідницьких тощо. Тобто обов'язковий для всіх курс математики має забезпечувати ґрунтовні знання. Але навряд чи він має бути розрахований на формування в учнів спеціальних навичок, які будуть потрібні лише тим, хто у майбутньому буде користуватися математичним апаратом. Інша річ підготовка учнів до математичних змагань. Уміння розв'язувати математичні задачі є одним показників математичної обдарованості учня. Тобто математичними компетенціями таких учнів можна вважати наступні: володіння методами розв'язання задач підвищеної складності типових програмних розділів шкільного курсу математики; володіння спеціальними знаннями про розв'язування деяких типів задач; володіння особливими прийомами мислення [2]. Тому актуальними є питання про способи, прийоми, методи розвитку деяких специфічних якостей мислення учнів. Отже діяльність вчителя має бути спрямована на всебічну підтримку змістовної (наявність спеціальних математичних знань), технологічної (володіння методами розв'язання задач), особистісної (наявність деяких особливостей мислення) компетенцій учнів. Тобто якісна реалізація основних ідей методики підготовки учнів до участі у математичних змаганнях залежить не тільки від наявності «учнів-олімпіадників», а й від роботи вчителя з створення розвивального середовища для таких учнів.

На уроках математики завжди можна знайти місце задачам, запитанням, що розвивають якості розуму учнів. Так, для розвитку гнучкості розуму можна запропонувати учням розв'язати задачу декількома способами, довести теорему різними методами, запропонувати учням пере формулювати умову задачі, переключитися з прямого ходу думок на обернений, визначити знання, уміння, що застосовуються у конкретній задачі. Для розвитку глибини розуму можна вчити учнів умінню виділяти головне у задачі, виділяти істотні ознаки поняття, відмежовувати головне від другорядного тощо.

Вважаємо, що саме такий підхід до навчання математики учнів, є першим кроком до виявлення та подальшого розвитку творчої особистості учня.

Література

1. Валльє О.Э. Опыт использования компетентностно-ориентированных технологий для совершенствования методической подготовки студентов и учителей математики. / О.Э. Валльє, А.П. Светной// Материалы VI Международной научно-практической Интернет-конференции «Инновационные технологии обучения физико-математическим дисциплинам» (25-28 апреля 2014 г., Мозырь). – ИОМГПУ им. И.П. Шамякина.– Мозырь, 2014. – С. 13-15.
2. Валльє О.Е. Обґрунтування використання складових творчої педагогічної діяльності майбутніх вчителів математики. /О.Е. Вал льє, О.П. Светной // Матеріали Міжнародної дистанційної науково-методичної конференції „Розвиток інтелектуальних умінь і творчих здібностей учнів та студентів у процесі навчання дисциплін природничо-математичного циклу”, ІТМ плюс – 2014” (20-21 березня 2014 р., м. Суми) у 3-х частинах. – Суми. ВВП „Мрія”ТОВ, 2014. – С. 21-23.

Анотация. Валльє О.Е., Светной О.П. Развитие творческой личности учня в процессе обучения математики. *Розглянуто шляхи удосконалення методики розвитку математичного мислення учнів під час навчання, проаналізовано діяльність вчителя з створення умов для розвитку відповідних якостей розуму учнів.*

Ключові слова: компетентність, математичні змагання, компетенції, розумові якості учня.

Аннотация. Валльє О.Э., Светной А.П. Развитие творческой личности учащегося в процессе обучения математике. *Рассмотрены пути совершенствования методики развития математического мышления учащихся во время обучения, проанализирована деятельность учителя по созданию условий для развития соответствующих качеств ума учащихся.*

Ключевые слова: компетентность, математические соревнования, компетенции, умственные качества ученика.

Summary Vallie O., Svetnoy A. Development of creative personality of a student in learning mathematics. *The ways of improvement of methodology of development of mathematical thinking of students during the learning analyzed the activity of teachers to create conditions for the development of the corresponding qualities of mind students.*

Key words: competence, mathematical competitions, competencies, intellectual qualities of the student.